

بعثت پیامبر؛ آغاز درخشان تاریخ اسلام

پیام رسالت حضرت محمد(ص) انقلابی علیه جهل و نادانی و دارای پیامی جهانشمول است.

پیام رسالت حضرت محمد(ص) انقلابی علیه جهل و نادانی و دارای پیامی جهانشمول است.

بعثت حضرت محمد به عنوان مهمترین فراز از تاریخ عظیم و باشکوه اسلام، سرآغاز نزول کلام وحی است.

تولد حضرت محمد(ص) بنا بر بسیاری از روایات در 17 ربیع الاول عام الفیل (570 م)، یا به روایتی 12 همان ماه در تقویم عربی روی داد. پدر پیامبر، عبدالله فرزند عبدالمطلب و مادرش آمنه دختر وهب و هر دو از قبیله بزرگ قریش بودند، قبیله‌ای که بزرگان آن از نفوذ فراوانی در مکه برخوردار بودند و بیشتر به بازرگانی اشتغال داشتند.

عبدالله، پدر پیامبر اندکی پیش از تولد فرزندش برای تجارت با کاروانی به شام رفت و در بازگشت بیمار شد و درگذشت. بنا بر رسمی که در مکه رایج بود، محمد را به زنی به نام حلیمه سپردند تا در فضای ساده و پاک بادیه پرورش یابد. وی 6 ساله بود که همراه مادر برای دیدار خویشان به یثرب (مدینه) رفت اما آمنه نیز در بازگشت بیمار شد و درگذشت و او را در ابواء - نزدیک مدینه - به خاک سپردند.

محمد از این پس در کنف حمایت جدش عبدالمطلب قرار گرفت، اما او نیز در 8 سالگی وی درگذشت و سرپرستی محمد (ص) بر عهده عمویش ابوطالب گذارده شد. ابوطالب در سرپرستی برادرزاده‌اش کوششی بلیغ داشت. در سفری تجارتی به شام او را با خود همراه برد و در این سفر بود که راهبی نشانه‌های پیامبری را در او یافت و ابوطالب را از آن امر مطلع ساخت.

شهرت محمد (ص) به راستگویی و درستکاری چنان زبانزد همگان شده بود که امین لقب گرفت و همین صداقت و درستی توجه خدیجه دختر خویلد را جلب کرد و او را با سرمایه خویش برای تجارت به شام فرستاد، سپس چنان شیفته درستکاری محمد امین شد که خود برای ازدواج با وی پیشقدم شد.

خدیجه برای محمد (ص) همسری فداکار بود و تا زمانی که حیات داشت، پیامبر همسر دیگری برنگزید. او برای پیامبر فرزندان آورد که پسران همگی در کودکی در گذشتند و در میان دختران از همه نامدارتر حضرت فاطمه (س) است.

نخستین نشانه‌های بعثت پیامبر به هنگام 40 سالگی او، رؤیاهای صادقه بوده است، اما آنچه در سیره به عنوان آغاز بعثت شهرت یافته، شبی در ماه رمضان، یا ماه رجب است که فرشته وحی در غار حرا بر پیامبر ظاهر شد و بر او نخستین آیات سوره علق را برخواند.

پیامبر دعوت به توحید را نخست از خانواده خود آغاز کرد و اولین کسی که به او ایمان آورد، همسرش خدیجه و از مردان، پسر عمویش علی بن ابی طالب (ع) بود که در آن هنگام سرپرستی او را پیامبر برعهده داشت.

سه سال پس از بعثت، پیامبر(ص) دستور یافت تا همگان را از خاندان قریش گرد آورد و دعوت توحید را در سطحی گسترده تر مطرح سازد. در این زمان سختگیری مشرکان چندان شد که پیامبر عده‌ای از اصحاب را امر کرد تا به حبشه هجرت کنند و به نظر می‌رسد که برخی از اصحاب نیز میان حبشه و حجاز در رفت و آمد بوده‌اند.

پیام بنیادی اسلام، بازگشت به هدف مشترک پیامبران، یعنی توحید و یکتا پرستی بود، باوری که ایمان بدان در آموزه‌ای مشهور از پیامبر اکرم مایه رستگاری انسان دانسته شده است: قولوا لا اله الا الله تفلحوا. در چنین تفکری، همراه با اقامه قسط که یکی از اهداف اصلی پیامبران الهی است، همه امتیازات بشری چون رنگ و نژاد و زبان و دیگر مسائل، تنها دستمایه‌ای برای شناخت مردمان از یکدیگر دانسته شده و آنچه ملاک و میزان برتری دانسته شده، فقط تقوا است.

پیام رسالت حضرت محمد(ص) هرچند که نخست می‌بایست از میان نزدیکان و قوم خویش آغاز می‌شد، از آغاز پیامی جهانشمول بود. در برخورد با آداب و رسوم مردمان عرب، اگر چه قرآن در مقام ستیز با مظاهر ناپسند آن بر آمده و مثلاً حمیت اعراب پیش از اسلام را حمیه الجاهلیه خوانده است، اما در برخورد با رسوم پسندیده و گاه مبتنی بر تعالیم آسمانی، نقش اسلام، جهت بخشی توحیدی و تصحیح انحرافها بود.

خبرگزاری مهر - گروه دین و اندیشه